

O B S A H

Úvodem	7
Část první: O PRÁCI VŮBEC	9
1. <i>Práce duševní a hmotná. Rozbor práce psychofysický. Účel- nost duševní práce. Která práce je primární?</i>	9
2. <i>Vznik a rozvoj pracovitosti. Učení Bücherovo o vzniku práce z přirozeného rytmu. Nesprávnost tohoto výkladu. Le- nost a její překonání.</i>	13
3. <i>Romantism a práce drobná. Člověk primitivní a člověk mo- derní.</i>	16
4. <i>Romantism mučednictví. Mravní opravdovost mučedníků. Romantická záliba v utrpení a smrti. Někteří odpůrci ro- mantismu. Divadelnost mučednictví. Neklid moderního člověka. Opravdová láska žádá více práce, méně obětí. Křesťanství a mučednictví. Revolučnost, anarchism, uto- pism, titanism. Stanovisko socialismu. Mučednictví u jed- notlivých národů. Náboženské vyznání a národní povaha. Třídní boj. Bohémství.</i>	19
5. <i>Význam práce éhický a metafysický. Práce formuje charakter individuí, ale i stavů; typ vojenský a průmyslový. Pokrok se uskutečňuje prací. Synergism. Důležitost otázky: „jak pracovat“</i>	26
Část druhá: PRÁCE DUŠEVNÍ, HLAVNĚ VĚDECKÁ	29
6. <i>Theorie a praxe. Motivy práce. Poměr rozumu a citu. Po- třebnost theorie. „Věda pro vědu“ či „věda pro život“? Myšlení a nadšení. Trojí způsob myšlení.</i>	29
7. <i>Jaký je charakter vědecké práce. Přesnost a pozornost; smysl pro jevy všední; drobná práce. Dělbá práce principem hi-</i>	

storickým. Odbornictví, specialisace. Dělna a organisace práce	32
8. <i>Co je vzdělání všeobecné?</i> Potřeba klasifikovat práce. Klasifikace přirozená a mechanická. Klasifikace úkolem konkrétní logiky. Všeobecné vzdělání je vědění organisované a organické. Polovzdělanost a diletantism. Školství a žurnalistika. Vzdělání všeobecné a filosofické. Mravní význam všeobecného vzdělání. Některé metody všeobecného vzdělání.	37
9. <i>Jak číst?</i> Rady pro četbu. Četba jako prostředek všeobecného vzdělání.	41
10. <i>O knihách.</i> O knihovně.	43
11. <i>O zápiscích.</i> Důležitost třídění látky.	44
12. <i>O cestování.</i> Vzdělavací vliv cestování se přeceňuje. Moderní kočovnictví. Národní ráz cestování.	45
13. <i>Město a venkov.</i> Oddělenost města a venkova mizí. Komunikace. Příležitost k vzdělání v městě a na venkově.	46
14. <i>Samota.</i>	47
15. <i>O vzdělání na vysokých školách.</i> Universita je instituce zastaralá. Také způsob přednášek zastaralý; větší význam knih. Semináře. Pokračovací kursy pro akademiky. Potřeba druhé university. Učebnice; nedostatek českých učebnic.	47
16. <i>Slovo o zkouškách.</i>	51
17. <i>O popularisaci vědy.</i> Universitní extense. Nebezpečí popularisace. Dětská literatura.	52
18. <i>Popularisace umění snazší než vědy.</i> John Ruskin.	54
19. <i>O sebevzdělání.</i> Sebevýchova a sebevzdělání. Potřeba kulturní synthese. Učení cizím jazykům. Slovanský duch.	

Proti duchu němčiny a pro angličinu. Vzdělání světové a češství. Prospěšnost spolkového života. Potřeba programu pracovního.	54
20. <i>Vzdělání sociální a politické.</i> Politika také vědou. Individuum a společnost: problém psychologický, ale i noetický a éthický. Pravda a majorita. Princip majoritní přechodný. Individualism oprávněnější než kolektivism. Problém vůdce. Nadšení a kritika. Politicky se pracuje nejen v parlamentě. Tacitus consensus: veřejné mínění. Otázka taktiky.	61
21. <i>O kompromisu.</i> Spis Morleyův. Kompromisování v zásadách: diletantism éthický a politický. Poctivost! . . .	69